

Rafał Banka

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI „CHINESE PHILOSOPHY AND THE WAY OF LIVING”

W dniach 21–24 VII 2013 roku na Stanowym Uniwersytecie Nowego Jorku w Buffalo (SUNY at Buffalo) odbyła się 18. międzynarodowa konferencja ISCP (International Society for Chinese Philosophy), zatytułowana „Chinese Philosophy and the Way of Living/中國哲學與生活方式”. Była to osiemnasta edycja konferencji, która po raz pierwszy została zorganizowana w roku 1976.

Konferencja organizowana jest przez ISCP, stowarzyszenie założone w 1975 roku. Honorowym, długoletnim przewodniczącym ISCP jest profesor Chung-ying Cheng (成中英), jeden z najważniejszych współczesnych filozofów chińskich, obecnie pracujący na Uniwersytecie Hawajskim, w miejscu, które uważane jest za jeden z najważniejszych ośrodków zajmujących się filozofią chińską. Właściwym przewodniczącym ISCP jest natomiast profesor Yu Jiyuan ze Stanowego Uniwersytetu Nowego Jorku w Buffalo, zajmujący się zarówno filozofią chińską, jak i starożytną myślą grecką.

Konferencja organizowana przez ISCP ma charakter cykliczny i odbywa się co dwa lata, począwszy od 1976 roku. Miejscem konferencji są różne ośrodki akademickie, w których prowadzone są badania związane z filozofią chińską. Dotychczas były to głównie Stany Zjednoczone oraz obszar chińskojęzyczny (ChRL, Tajwan), gdzie skoncentrowana jest największa liczba uczelni oferujących naukę oraz możliwość specjalizowania się w myśli chińskiej na poziomie studiów doktoranckich.

Tematyka konferencji jest związana wyłącznie z filozofią chińską. Językami konferencji są angielski oraz chiński. Zakres zagadnień prezentowanych oraz diskutowanych podczas konferencji charakteryzuje się znacznym zróżnicowaniem. Wszelako organizatorzy, w celu skupienia uwagi na aktualnie najważniejszych trendach badawczych, ustalają wiodący temat każdej z edycji. Tegoroczne spotkanie poświęcone było traktowaniu filozofii

chińskiej jako nauki życia i uprawianiu filozofii jako doskonaleniu człowieka, w szczególności jego umysłu. Jest to postawa właściwa chińskiej myśli od samych jej początków. Status filozofa w Chinach od najdawniejszych czasów identyfikowany był bowiem z posiadaniem mądrości życiowej oraz umiejętności wskazania najbardziej optymalnej drogi w praktyce życiowej.

Dyskusje na temat szczegółowych zagadnień odbywały się w ramach kilkunastu paneli tematycznych (np. *Learning to Live through li*, Mencius and Moral Life, Contemporary Chinese Philosophy, Yangsheng Philosophy in Chinese Traditions, Knowledge and Life, Modern Chinese Wisdom). Głównymi uczestnikami konferencji byli specjaliści z ośrodków amerykańskich, chińskich, hongkońskich i tajwańskich. Na szczególną uwagę zasługuje uczestnictwo kilku światowej rangi badaczy, między innymi Davida Wonga (Duke University), Jamesa Qingjie Wanga (Chinese University of Hong Kong), Bryana W. Van Nordena (Vassar College), Li Chenyanga (Nanyang Technological University, Singapore) czy Hon Tze-Ki (SUNY Geneseo).

Poza wystąpieniami częścią konferencji były wykłady wygłoszone przez keynote speakerów. Na szczególną uwagę zasługuje prezentacja Chung-ying Chenga *Benti-Ethics in Chinese Philosophy as Way of Life: From Creativity to Practice*. Stanowi ona kontynuację długoletniego projektu naukowego Chenga, który twierdzi, że najważniejszą metodologią badania filozofii chińskiej jest jego autorska koncepcja onto-hermeneutyczna.

Spśród kilku konferencji tematycznych ta właśnie przyciąga największą liczbę specjalistów. Równie istotny jest fakt, że w porównaniu z pozostałymi konferencjami uczestnicy pochodzą z wielu różnych ośrodków akademickich. Dla naukowców z Chińskiej Republiki Ludowej oraz Tajwanu udogodnieniem jest możliwość prezentacji referatu oraz dyskusji w języku chińskim.

Dzięki znacznemu zróżnicowaniu konferencja pozwala na bogatą interakcję wewnątrz środowiska naukowego, które na co dzień rozproszone jest w oddalonych od siebie ośrodkach akademickich.

Konferencja nie budzi wyłącznie zainteresowania wśród specjalistów. Niedługo po jej zakończeniu na łamach jednego z najważniejszych amerykańskich portali wymiany informacji akademickich, *chronicle.com*, ukazał się artykuł Carlin Romano *Chinese Philosophy Lifts Off in America*, umiejscawiający konferencję w kontekście rosnącego zainteresowania filozofią chińską w USA. Potwierdza to chociażby reportaż Christine Gross dotyczący niespotykanej popularności zajęć z filozofii chińskiej na Uniwersytecie Harvarda, zatytułowany *Why Are Hundreds of Harvard Students Studying Ancient Chinese Philosophy?*, który ukazał się na amerykańskim portalu *theatlantic.com*.